

Chambre
des Représentants

SESSION 1955-1956.

16 FÉVRIER 1956.

BUDGET
du Ministère de l'Intérieur
pour l'exercice 1956.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INTERIEUR (1)
PAR M. DE COOMAN.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le budget du Ministère de l'Intérieur ayant déjà été voté par le Sénat en date du 26 janvier 1956, le présent rapport sera aussi bref que possible.

La Commission s'est appliquée à l'examen de deux questions importantes : les finances communales et la protection civile. Quelques autres problèmes ont bien été soulevés par certains commissaires, mais sans provoquer une longue discussion.

La Commission s'est réunie les 1^r et 8 février dernier et le rapport du Sénat, mis à la disposition des membres, a permis d'éviter de longs débats.

Pour le surplus, les renseignements spéciaux sollicités par plusieurs commissaires seront repris en annexe au présent rapport, à l'exclusion de ceux figurant déjà dans les documents du Sénat.

FINANCES COMMUNALES.

Ce problème a été évoqué par bon nombre de commissaires, tant de l'opposition que de la majorité.

(1) Composition de la Commission : MM. Philippart, président; Bijnens, Kiebooms, Kofferschläger, Lefèvre, Meyers, Moyersoen, Saint-Remy, Streel, Van Acker (Benoit), Van den Eynde, Verroken. — Bertelson, Bracops, De Cooman, Demets, De Pauw, Merlot (Joseph-Jean), Peereboom, Sainte, Tielemans (François), Van Cleemput. — Blum, Cooremans.

Voir :

4-VIII (1955-1956) :

— N° 1 : Budget transmis par le Sénat.

Kamer
der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1955-1956.

16 FEBRUARI 1956.

BEGROTING

van het Ministerie van Binnenlandse Zaken
voor het dienstjaar 1956.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
BINNENLANDSE ZAKEN (1), UITGEBRACHT
DOOR DE HEER DE COOMAN.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Aangezien de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken reeds op 26 januari 1956 door de Senaat werd aangenomen zal dit verslag zo kort mogelijk zijn.

De Commissie heeft zich met twee belangrijke kwesties beziggehouden : de gemeentelijke financiën en de burgerlijke bescherming. Weliswaar hebben sommige commissieleden ook enkele andere problemen ter sprake gebracht, die echter geen lange besprekking hebben uitgelokt.

De Commissie vergaderde op 1 en 8 februari. Dank zij het verslag van de Senaat, dat ter beschikking van de leden was gesteld, konden lange debatten worden voorkomen.

Bovendien zullen de bijzondere inlichtingen die door verschillende commissieleden werden gevraagd in een bijlage tot dit verslag worden opgenomen, behalve die welke reeds in de stukken van de Senaat voorkomen.

GEMEENTELIJKE FINANCIËN.

Dat probleem werd door talrijke commissieleden, zowel van de meerderheid als van de oppositie, ter sprake gebracht.

(1) Samenstelling van de Commissie : de heren Philippart, voorzitter; Bijnens, Kiebooms, Kofferschläger, Lefèvre, Meyers, Moyersoen, Saint-Remy, Streel, Van Acker (Benoit), Van den Eynde, Verroken. — Bertelson, Bracops, De Cooman, Demets, De Pauw, Merlot (Joseph-Jean), Peereboom, Sainte, Tielemans (François), Van Cleemput. — Blum, Cooremans.

Zie :

4-VIII (1955-1956) :

— N° 1 : Begroting overgemaakt door de Senaat.

Pour les uns, la loi du 24 décembre 1948, dite « loi Vermeylen », a eu des résultats heureux au début, mais par suite de l'augmentation croissante des charges, la loi ne parvient plus à produire les mêmes effets malgré l'effort du Gouvernement pour doter le fonds des communes de nouveaux crédits et pour aider les quatre grandes villes.

Pour ces Commissaires, la solution consisterait, pour l'Etat, de reprendre les dettes des communes dont les finances sont de plus en plus obérées.

D'autres estiment que le nombre des communes déficitaires va en augmentant et que la situation devient inquiétante.

Le nombre de ces communes était de :

273 en 1953;
395 en 1954;
450 en 1955;

indépendamment des quatre grandes villes.

Que compte faire le Gouvernement de la révision cadastrale ? Les communes ont été invitées par les Gouverneurs à ne pas voter les additionnels, mais il sera grand temps qu'une solution intervienne.

Certains commissaires considèrent qu'il faudrait rendre aux communes un certain pouvoir de taxation.

Enfin, la loi du 18 juillet 1955 a été critiquée par certains commissaires car elle a eu comme conséquence de faire perdre à bon nombre de communes une partie importante de leur quote-part dans la répartition du fonds, ceci permettant d'alimenter le fonds spécial prévu à l'article 18 de la loi du 24 décembre 1948 en faveur des communes à finances obérées.

711 communes ont été atteintes et, pour certaines, les subventions du fonds ont été réduites de 50 %.

Sur les 260.000.000 de francs répartis en vertu de cet article 18 (100 provenant d'un crédit inscrit au budget et 160 provenant de prélèvements prévus par la loi du 18 juillet 1955) :

136.000.000 ont été attribués à des communes wallonnes.
38.000.000 l'ont été à des communes flamandes;
et 84.000.000 pour le Brabant, dont 62.000.000 pour certaines communes de l'agglomération bruxelloise.

D'autre part, la charge des communes est alourdie par l'intervention dans les suppléments de traitements des instituteurs communaux.

Un membre, tout en reconnaissant les services rendus par la loi « Vermeylen » établit en pourcentage l'intervention du fonds des communes dans leurs dépenses :

en 1949	... ...	55,13 %
en 1950	... ...	51,64 %
en 1951	... ...	48,52 %
en 1952	... ...	46,33 %
en 1953	... ...	45,91 %
en 1954	... ...	42,26 %
en 1955	... ...	45,15 %, situation améliorée grâce à l'augmentation du fonds.

Le déficit global comportait :

en 1947	... ...	6.452.000.000 francs
en 1953	... ...	1.700.000.000 francs
en 1954	... ...	2.400.000.000 frank
en 1955	... ...	3.224.000.000 francs.

Dans ces conditions, on peut se demander avec inquiétude ce que ferait le Ministre des Finances si la conjoncture changeait.

Volgens de enen heeft de wet van 24 december 1948, de zgn. « wet Vermeylen », in het begin bevredigende uitslagen opgeleverd, doch ingevolge de steeds stijgende uitgaven heeft de wet niet meer dezelfde uitwerking, al spant de Regering zich in om aan het Fonds der gemeenten nieuwe kredieten te verlenen en om de vier grote steden te helpen te komen.

Volgens die commissieleden, zou de Staat de schulden van de gemeenten met toenemende schuldenlast, moeten overnemen.

Anderen zijn van mening dat de deficitaire gemeenten steeds talrijker worden en dat de toestand onrustwekkend wordt.

Het aantal van die gemeenten bedroeg :

273 in 1953;
395 in 1954;
en 450 in 1955;
afgezien van de vier grote steden.

Wat is de Regering van plan met de kadastrale herziening ? De gemeenten werden door de gouverneurs verzocht geen opcentiemen goed te keuren, maar het wordt hoog tijd dat een oplossing wordt gevonden.

Sommige leden van de Commissie menen dat men aan de gemeenten een zekere bevoegdheid om belastingen te heffen zou moeten terug schenken.

Ten slotte werd door sommige leden kritiek uitgebracht op de wet van 18 juli 1955, omdat zij ten gevolge heeft dat tal van gemeenten een aanzienlijk gedeelte van hun aandeel verliezen in de omslag van het fonds, dat bestemd is om het bijzonder fonds waarvan sprake in artikel 18 der wet van 24 december 1948 te stijven om de gemeenten met zware schuldenlast te helpen.

Die maatregel heeft 711 gemeenten getroffen en voor sommige ervan werden de uitkeringen van het fonds met 50 % verminderd.

Van de 260.000.000 frank die bij artikel 18 werden verdeeld (100 krachtens een op de begroting uitgetrokken krediet en 160 ingevolge afnemingen krachtens de wet van 18 juli 1955) gingen :

136.000.000 naar de Waalse gemeenten;
38.000.000 naar de Vlaamse gemeenten
en 84.000.000 naar Brabant, waarvan 62.000.000 voor bepaalde gemeenten van de Brusselse agglomeratie.

De last van de gemeenten wordt bovendien nog verwaard door hun bijdrage in de weddetoeslagen voor de gemeentelijke onderwijzers.

Een lid geeft toe dat de « wet Vermeylen » diensten heeft bewezen en stelt de deelname van het fonds der gemeenten in hun uitgaven percentsgewijze voor als volgt :

in 1949	... ...	55,13 %
in 1950	... ...	51,64 %
in 1951	... ...	48,52 %
in 1952	... ...	46,33 %
in 1953	... ...	45,91 %
in 1954	... ...	42,26 %
in 1955	... ...	45,15 % verbeterde toestand, dank zij de verhoging van het fonds.

Het globaal tekort bedroeg :

in 1947	... ...	6.452.000.000 frank
in 1953	... ...	1.700.000.000 frank
in 1954	... ...	2.400.000.000 frank
in 1955	... ...	3.224.000.000 frank.

In die omstandigheden, mag men zich met bezorgdheid afvragen wat de Minister van Financiën zou doen, indien er verandering kwam in de conjunctuur.

Un autre Commissaire manifeste son désaccord avec la politique du Ministre et est partisan de l'augmentation du pouvoir fiscal des communes.

Il est d'avis que l'Etat doit prendre les suppléments des pensions des instituteurs en charge et déplore que la péréquation cadastrale ne s'effectuera vraisemblablement pas avant 1957.

Il demande au Ministre s'il ne conviendrait pas d'envisager une refonte du régime fiscal des communes par l'absorption, dans l'unique impôt foncier, de toute une gamme de petits impôts, dont la levée devient coûteuse.

La question des Intercommunales est également évoquée par ce membre qui se déclare irréductiblement hostile aux intercommunales mixtes, dans lesquelles l'influence des pouvoirs publics est éliminée.

Le Ministre répond aux diverses questions, et annonce que les renseignements plus précis demandés par écrit seront annexés à ce rapport.

I. -- Extension du pouvoir fiscal des communes.

Il n'est pas question d'autoriser actuellement les communes à accroître de façon massive leur fiscalité. Ceci ne pourrait être réalisé que si on leur permettait de prendre à nouveau comme base d'imposition les revenus professionnels et mobiliers, ce à quoi a voulu précisément mettre fin le législateur de 1948.

Pour avoir une notion exacte de la façon dont se présente la question, il est utile de voir quelles sont les prévisions pour 1956 en ce qui concerne les budgets communaux.

Le total des dépenses propres à l'exercice peut être évalué à 20 milliards environ. La couverture est envisagée comme suit (en millions de francs) :

	% des dépenses		
1) Fiscalité ... ... 3.600)			
Patrimoine ... ... 1.300)	7.200	36	
Régies... ... ... 2.300)			
2) Recettes « rémunératoires » ... ... + 5.000	25		
3) Fonds des communes ... ... 4.666)			
	5.844	29,2	
Fonds d'Assistance Publique 1.178)			
Total des recettes ci-dessus 18.044			

Les déficits des Commissions d'Assistance publique représentant quelque 422 millions, soit environ 2 % du total des dépenses propres, ne devraient plus être supportés par les communes si, comme l'espérait le législateur de 1948, l'Assistance publique passait dans son ensemble au Ministère de la Santé Publique. L'aide aux quatre grandes villes devrait être portée à 700 ou 900 millions, ce qui signifierait la couverture de 3,5 ou 4,5 % des dépenses.

Selon l'importance de l'aide aux quatre grandes villes, la partie non couverte des dépenses communales représenterait donc 4,5 ou 3,5 %.

Ces quelques 4 % du déficit pourraient être résorbés par :

- 1) des économies à réaliser par les communes;

Een ander commissielid verklaart dat hij niet instemt met het beleid van de Minister. Hij is voorstander van een uitbreiding van de fiskale bevoegdheid der gemeenten.

Hij is van mening dat de Staat de pensioentoeslagen voor de onderwijzers voor zijn rekening moet nemen en betreurt dat de kadastrale perekwatie waarschijnlijk niet vóór 1957 zal gebeuren.

Hij vraagt aan de Minister of men niet zou moeten overgaan tot een hervorming van het belastingregime van de gemeenten, door een hele reeks kleine belastingen, waarvan de inning met grote kosten gepaard gaat, in één enkele grondbelasting op te nemen.

Hetzelfde lid brengt de kwestie van de intercommunale maatschappijen ter sprake en zegt dat hij onverbiddelijk gekant is tegen de gemengde intercommunales waarin de openbare besturen geen invloed meer hebben.

De Minister beantwoordt de verschillende vragen die werden gesteld en kondigt aan dat uitvoeriger inlichtingen, die schriftelijk werden aangevraagd, bij het verslag zullen worden gevoegd.

I. -- Uitbreiding van de fiskale bevoegdheid der gemeenten.

Er is geen sprake van de gemeenten thans te machtigen hun belastingen aanzienlijk te verhogen. Dat zou alleen kunnen gebeuren indien men hen toeliet de bedrijfsinkomsten en de inkomsten van roerende goederen weer als grondslag voor de aanslag te nemen, waaraan de wetgever van 1948 juist een eind wilde maken.

Om duidelijk in te zien hoe die kwestie in elkaar zit, is het nuttig na te gaan welke de ramingen voor 1956 zijn in de gemeentebegrotingen.

Het totaal van de uitgaven die tot het dienstjaar behoren kan op ongeveer 20 miliaard worden geraamd. Zij zullen vermoedelijk worden bestreden als volgt (in miljoenen frank) :

	% van de uitgaven		
1) Belastingen ... ... 3.600)			
Patrimonium... ... ... 1.300)	7.200	36	
Regies ... ... 2.300)			
2) « Remuneratoire » ontvangsten ... + 5.000	25		
3) Fonds der Gemeenten ... ... 4.666)			
Fonds voor Openbare Onder-			
stand ... ... 1.178)	5.844	29,2	
Totaal van voormalde ontvangsten. 18.044			

De tekorten van de Commissies van openbare onderstand, die zowat 422 miljoen bedroegen, zegge nagenoeg 2 % van het totaal van hun eigen uitgaven, zouden niet meer door de gemeenten moeten gedragen worden indien, zoals de wetgever van 1948 hoopte, de Openbare Onderstand in zijn geheel onder de bevoegdheid werd gesteld van het Ministerie van Volksgezondheid. De hulp aan de vier grote steden zou van 700 op 900 miljoen moeten gebracht worden, hetgeen er zou op neerkomen 3,5 of 4,5 % der uitgaven te dekken.

Naargelang van de omvang van de hulp aan de vier grote steden, zou het ongedekt gedeelte der gemeentelijke uitgaven dus met 4,5 of 3,5 % overeenstemmen.

Dit tekort van zowat 4 % zou kunnen worden vergoed :

- 1) dank zij door de gemeenten te verwezenlijken besparingen;

2) des modifications à apporter aux critères de répartition du Fonds des Communes.

L'équilibre financier des communes n'est donc pas fondamentalement compromis et une stabilisation pour l'avenir peut être envisagée par un assouplissement des règles de majoration du fonds, comme il sera dit ci-dessous.

II. — Profits réalisés par l'Etat par suite de l'entrée en vigueur de la loi de 1948.

Il est impossible d'établir avec certitude le profit éventuel de l'Etat car on ne dispose d'aucune base, celle-ci ne pouvant d'ailleurs être fournie que par le Ministre des Finances qui s'est toujours déclaré dans l'impossibilité de le faire.

Remarquons que les critiques adressées au régime actuel sont inexactes en ce que les supputations des pertes encourues par les communes sont faites par une simple totalisation des impôts perdus; pour que ces calculs aient une certaine pertinence, on devrait commencer par en déduire ce qu'auraient représenté, dans l'ancien système, les quotes-parts ristournées aux communes dans le produit de certains impôts.

En outre, au cours des années écoulées, la conjoncture a été très bonne. Il est donc vraisemblable que les communes ont, dans l'ensemble, subi certaines pertes de recettes. Le nouveau système a précisément pour but et pour résultat de faire échapper les communes aux fluctuations de la conjoncture économique.

Peut-être le régime actuel est-il trop absolu et faudrait-il envisager, qu'en partie, le Fonds des Communes soit approvisionné suivant certaines normes qui tiennent compte de la conjoncture. Il serait raisonnable de prévoir que 20 ou 25 % du Fonds ne représenteraient pas un montant fixe, mais bien un certain pourcentage du produit de tels impôts d'Etat, à déterminer.

III. — Centimes additionnels communaux à l'impôt foncier.

Les communes vont être autorisées à établir leurs règlements fiscaux sur les mêmes bases que l'année dernière.

En vue d'éviter tout retard préjudiciable à la trésorerie des communes, on ne peut que reconduire le système présentement en vigueur.

IV. — Fusion des communes.

Il est souhaitable que, dans la réalisation de semblables réformes, une collaboration très poussée des communes soit acquise.

Un exemple encourageant vient d'être donné récemment : dans les crédits d'aide dont a disposé le département de l'Intérieur pour l'exercice 1955, le Ministre a réservé certaines sommes pour la couverture des déficits ordinaires de certaines communes notoirement non viables à condition que les communes bénéficiaires acceptent leur rattachement à une ou plusieurs administrations voisines. Plusieurs réponses favorables sont déjà parvenues au département.

V. — Suppléments communaux aux instituteurs.

La mise en route du remboursement a pris un certain temps, ce qui n'a rien d'étonnant quand on songe à l'am-

2) door wijzigingen aan te brengen in de omslagcriteria van het Fonds der Gemeenten.

Het financieel evenwicht van de gemeenten wordt dus niet fundamenteel in gevaar gebracht, en voor de toekomst zou een stabilisatie kunnen worden overwogen mits een verzachting van de regels die gelden voor de verhoging van het fonds, zoals verder wordt gezegd.

II. — Winst door de Staat verwezenlijkt ten gevolge van de inwerkingtreding der wet van 1948.

Het is onmogelijk met zekerheid het gebeurlijk profijt van de Staat te berekenen, want men beschikt over geen enkele grondslag; deze zou slechts kunnen geleverd worden door het Ministerie van Financiën, dat steeds heeft verklaard in de onmogelijkheid te verkeren om zulks te doen.

Er weze opgemerkt dat de tegen het huidige stelsel gerichte kritiek onjuist is in die zin, dat de raming van het door de gemeenten geleden verlies eenvoudig een optelling van de gederfde belastingen is; deze berekeningen zouden slechts pertinent zijn wanneer men eerst het volgens het vroeger stelsel aan de gemeenten toegekende aandeel in de opbrengst van sommige belastingen aftrekt.

Daarenboven kenden we tijdens de verlopen jaren een zeer gunstige conjunctuur. Waarschijnlijk hebben de gemeenten dus in 't algemeen enige minderontvangst geleden. Het doel en het resultaat van het nieuwe stelsel is juist de gemeenten aan de schommelingen van de economische conjunctuur te onttrekken.

Misschien is het huidige stelsel te strak en moet worden onderzocht of het Fonds der gemeenten ten dele kan worden gestijfd volgens criteria die rekening houden met de conjunctuur. Redelijkerwijze zou kunnen overwogen worden dat 20 of 25 % van het Fonds niet uit een vast bedrag zou bestaan maar wel uit een percentage van de opbrengst van zekere te bepalen Rijksbelastingen.

III. — Gemeentelijke opcentiemen op de grondbelasting.

De gemeenten zullen gemachtigd worden hun belastingreglementen op dezelfde grondslagen als vorig jaar vast te stellen.

Om elke voor de gemeentelijke thesaurie schadelijke vertraging te vermijden, kan slechts de geldende regeling verlengd worden.

IV. — Samensmelting van gemeenten.

Het is wenselijk bij de verwezenlijking van dergelijke hervormingen een vergaande medewerking van de gemeenten te bekomen.

Onlangs werd een bemoedigend voorbeeld gegeven : op de kredieten voor tegemoetkomingen, waarover het departement van Binnenlandse zaken voor het dienstjaar 1955 beschikte, heeft de Minister bepaalde sommen afgenomen voor het dekken der gewone tekorten van gemeenten die blijkbaar niet leefbaar zijn, op voorwaarde dat de begunstigde gemeenten aanvaarden dat ze bij één of meer naburige besturen worden ingelijfd. Reeds heeft het departement verscheidene gunstige antwoorden ontvangen.

V. — Gemeentelijke toeslagen voor de onderwijzers.

De terugbetaling heeft een zekere tijd gevraagd, wat geenszins verbazing behoeft te wekken wanneer men denkt

pleur des tâches nouvelles auxquelles l'administration a dû faire face. Actuellement, quelque 90 millions ont déjà été payés.

Le Gouvernement ne peut envisager de rembourser aux communes la charge de pension corrélative à ces suppléments. Dans le passé, lorsque des suppléments communaux étaient octroyés de façon générale, l'Etat n'a jamais supporté la charge des pensions. La législation de 1955 a entendu ramener les communes à la situation antérieure à 1951; elle n'avait pas d'autre objet.

VI. — Intercommunales.

Le Ministre déclare que sa politique en matière d'intercommunales mixtes tend à l'augmentation des pouvoirs des communes et des provinces. Il renvoie au rapport du Sénat sur le budget de 1955. Il a créé une direction spéciale dans son département s'occupant des intercommunales en même temps que des régies.

A la veille de la Noël 1955, à l'occasion de la constitution de trois intercommunales, il a posé des conditions qui formeront le fondement d'un projet de loi sur les intercommunales, qui sera déposé sous peu.

Ces conditions peuvent se résumer ainsi :

1) La majorité du Conseil d'Administration est donnée aux pouvoirs publics. Les mandats seront répartis :

par 1/2 aux administrateurs communaux;
par 1/3 aux administrateurs privés;
par 1/6 aux administrateurs désignés sur une liste dressée par le Ministre de l'Intérieur et comprenant les experts agréés;

2) possibilité pour les communes de se retirer après 10 ans;

3) le Président de l'Intercommunale sera nommé parmi les représentants des pouvoirs locaux.

Les communes pourront racheter les réseaux à dire d'experts, à l'expiration du contrat.

VII. — Grandes agglomérations.

Plusieurs membres ont soulevé ce problème en le liant aux déficits des quatre grandes villes.

Pour Anvers et Gand, ne serait-il pas souhaitable de revoir les tarifs portuaires, ce qui permettrait de résorber une bonne partie de leur déficit.

Le chiffre de 900 millions évalué pour les dépenses à caractère national pour les quatre grandes villes est-il exact ? N'est-ce pas plutôt le fait de dépenses exagérées de personnel ?

Un Commissaire demande au Ministre s'il entre dans ses intentions de consulter les communes pour résoudre certains problèmes afférents aux grandes agglomérations.

Le Ministre déclare qu'il va essayer de procurer de nouvelles satisfactions à ces villes. Elles ont déjà bénéficié de 2 augmentations de 5 % dans le Fonds des communes au même titre que toutes les autres communes du pays.

aan de omvang der nieuwe opdrachten waarmede het bestuur af te rekenen had. Er zijn thans reeds ongeveer 90 miljoen uitbetaald.

De Regering kan er niet aan denken aan de gemeenten de pensioenlast die met die toeslagen overeenstemt uit te betalen. Vroeger, toen de gemeentelijke toeslagen op algemene wijze werden toegekend, heeft de Staat de pensioenlast nooit op zich genomen. De wetgeving van 1953 heeft voor de gemeenten de toestand van vóór 1951 willen herstellen. Zij had geen ander doel.

VI. — Intercommunale maatschappijen.

De Minister verklaart dat zijn beleid inzake gemengde intercommunale maatschappijen er toe strekt de bevoegdheden van de gemeenten en de provincies uit te breiden. Hij verwijst naar het verslag van de Senaat over de begroting van 1955. Hij heeft in zijn departement een speciale directie opgericht, die zich met de intercommunale maatschappijen en met de régies zal bezighouden.

Onmiddellijk vóór Kerstmis 1955, naar aanleiding van de oprichting van drie intercommunale maatschappijen, heeft hij voorwaarden gesteld die de grondslag uitmaken van een wetsontwerp op de intercommunale maatschappijen dat eerlang zal worden ingediend.

Die voorwaarden kunnen worden samengevat als volgt :

1) De meerderheid van de zetels in de Raad van beheer wordt aan de openbare besturen toegekend. De mandaten worden verdeeld als volgt :

1/2 aan de leden van de gemeentebesturen;
1/3 aan de particuliere beheerders;

1/6 aan de beheerders, aangewezen op een lijst die door de Minister van Binnenlandse Zaken wordt opgemaakt en die erkende deskundigen bevat;

2) mogelijkheid voor de gemeenten om zich na 10 jaar terug te trekken;

3) de voorzitter van de intercommunale maatschappij wordt benoemd onder de vertegenwoordigers van de plaatselijke besturen.

De gemeenten mogen de netten na het verstrijken van het contract afkopen tegen de waarde, geraamd door de deskundigen.

VII. — Grote agglomeraties.

Verscheidene leden hebben dit probleem te berde gebracht en het gekoppeld aan het begrotingstekort van de vier grote steden.

Voor Antwerpen en Gent ware het allicht wenselijk de haventarieven te verhogen; daardoor zou een aanzienlijk deel van hun tekort worden weggewerkt.

Is het bedrag van 900 miljoen juist, dat voor de uitgaven met nationaal karakter van de vier grote steden wordt geraamd ? Is het niet eerder te wijten aan buitensporige personeelsuitgaven ?

Een Commissielid vraagt de Minister, of het in zijn bedoeling ligt het advies van de gemeenten in te winnen met het oog op de oplossing van bepaalde problemen, die met de grote agglomeraties verband houden.

De Minister verklaart dat hij zal trachten aan die steden nieuwe tegemoetkomingen te verlenen. Hun aandeel in het Fonds der gemeenten werd, zoals dat van alle andere gemeenten in het land, reeds tweemaal met 5 % vermeerderd.

Un fonds de 400 millions réparti entre ces quatre grandes villes existe actuellement. Il espère pouvoir le porter à 700 ou même à 900 millions, ce qui ferait pratiquement disparaître un problème aigu.

Des rapports sur la situation des finances d'Anvers et de Liège ont été faits par l'administration, tant des Finances que de l'Intérieur. On peut en conclure qu'il est possible d'apporter certains améliorations à la gestion des villes mais que ces améliorations ne présentent en général qu'un caractère mineur sauf sur les points suivants :

1) Pensions.

C'est là un problème à longue échéance, l'alignement sur le régime en vigueur à l'Etat ne pouvant pas être réalisé sans transition. Le Ministre a commencé à réaliser un certain assainissement prudent par sa circulaire récente tendant avant tout à la suppression des abus (cumuls, régime de l'Etat appliqués aux agents à recruter).

2) Quelques économies pourraient être réalisées par la rationalisation de certains services. Il en est ainsi à Anvers où les bâtiments affectés à l'usage de la police pourraient être ramenés de 11 à 3. Mais une semblable rationalisation exigerait dans l'immédiat des investissements nouveaux et importants.

3) Certaines grandes villes sont défavorisées en raison des services qu'elles rendent à l'agglomération et de l'accroissement des terrains non rentables (diminution de la population au centre, utilisation à des besoins d'intérêt régional ou national d'un nombre croissant d'immeubles; ainsi à Bruxelles les immeubles d'Etat échappant à l'impôt foncier représentant deux fois la superficie de la commune d'Etterbeek).

4) A Anvers, une majoration des tarifs portuaires amènerait une réduction appréciable du déficit du port couvert par la ville. C'est dans un but d'intérêt national que les majorations ne sont pas autorisées. Le Conseil Central de l'Economie s'est prononcé de façon formelle dans ce sens et ses conclusions ont été retenues. Il paraît d'ailleurs que la question des tarifs portuaires sera réexamинée prochainement.

PROTECTION CIVILE

Cette question a été longuement débattue.

Un membre reproche au Ministre d'avoir enlevé l'autonomie à la protection civile et de l'avoir intégrée dans son administration.

D'après ce membre, le résultat de pareille politique a été :

- a) de placer à la tête de cette administration un fonctionnaire qui ne s'y intéresse pas et qui va être mis bientôt à la pension;
- b) de réduire le personnel en abolissant une grande partie des services provinciaux;
- c) d'atteindre gravement le personnel de grade inférieur.

Plusieurs agents ont été congédiés des centres de Liedekerke et de Lisseweghe.

Mais ce qui est plus grave encore : le Ministre a offert de reprendre certains éléments licenciés à un grade inférieur et à un traitement également inférieur.

Er bestaat thans een fonds van 400 miljoen, verdeeld over die vier grote steden. Hij hoopt het op 700, en misschien zelfs op 900 miljoen te kunnen brengen, waardoor een nijpend probleem uit de weg zou worden geruimd.

Over de toestand van de financiën van Antwerpen en Luik werden zowel door de diensten van Financiën als van Binnenlandse Zaken rapporten opgemaakt. Men kan daaruit besluiten dat in het beheer van de steden wel enkele verbeteringen kunnen worden aangebracht, doch dat die verbeteringen over het algemeen slechts van gering belang zijn, behalve wat betreft de volgende punten :

1) Pensioenen.

Dit is een probleem op lange termijn, want het afstemmen op het thans voor het Rijkspersoneel geldende regime kan niet zonder overgang geschieden. De Minister heeft de eerste stappen op de weg van een voorzichtige sanering gezet met zijn recente omzendbrief, waarvan het voorname oogmerk is de misbruiken (cumulatie, toepassing van de door de Staat aangenomen regeling op het aan te werven personeel) af te schaffen.

2) Er zouden enkele besparingen kunnen gedaan worden door sommige diensten te rationaliseren. Dit is onder meer het geval te Antwerpen, waar de ten dienste van de politie staande gebouwen van 11 op 3 kunnen gebracht worden. Dergelijke rationalisatie zou echter in de onmiddellijke toekomst nieuwe en aanzielijke investeringen eisen.

3) Sommige grote steden zijn benadeeld wegens de diensten, welke zij aan de agglomeratie bewijzen en wegens het toenemen van niet renderende terreinen (terugloop van de bevolking in het centrum, aanwending van steeds meer gebouwen voor behoeften van gewestelijk of nationaal belang; zo beslaan te Brussel de Rijksgebouwen, waarop geen grondbelasting wordt geheven, tweemaal de oppervlakte van de gemeente Etterbeek).

4) Te Antwerpen zou een verhoging van de haventarieven een merklijke vermindering van het door de stad gedekte tekort van de haven tot gevolg hebben. Omwille van het nationaal belang echter worden de verhogingen niet toegestaan : de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven heeft zich formeel in die zin uitgesproken en men heeft zijn conclusies aangenomen. Er is overigens sprake van dat eerlang een nieuw onderzoek zal worden gewijd aan de kwestie der haventarieven.

BURGERLIJKE BESCHERMING.

Bij deze kwestie stond men lang stil.

Een lid verweet de Minister de burgerlijke bescherming haar autonomie te hebben ontnomen en ze in zijn administratie te hebben opgenomen.

Volgens dat lid heeft dat beleid tot gevolg gehad :

- a) aan het hoofd van dat bestuur een ambtenaar te hebben geplaatst, die er geen belang in stelt en die eerlang zal gepensioneerd worden;
- b) het personeel te verminderen door een groot gedeelte van de provinciale diensten af te schaffen;
- c) het personeel van lagere graad zwaar te treffen.

Vele personeelsleden werden ontslagen in de centra te Liedekerke en Lissewege.

Erger, de Minister heeft aangeboden sommige afdankten in zijn administratie over te nemen, maar in een lagere graad en ook met een lagere wedde.

La question a été posée de savoir si le Ministre a respecté la circulaire de l'Administration Générale de 1953 qui impose des règles pour le licenciement du personnel.

Le Ministre répond qu'il n'a pas diminué la mobilité du Corps de P. C. mais qu'il a limité sa liberté administrative. Il croit qu'il n'était pas sain que ce Corps fut séparé de l'Administration. Il n'y avait aucune raison pour que les fonctionnaires du Corps occupent de plus hautes fonctions que leurs semblables dans l'administration. Le Ministre ajoute que ces fonctionnaires, qui ont été réintégrés dans l'Administration, pourront être promus dans les mêmes conditions que leurs collègues.

La réorganisation aura pour résultat, non seulement une plus saine gestion administrative mais encore une coopération de la Protection civile avec les corps des pompiers. Ainsi une partie du matériel de la P. C. sera mis à la disposition des communes qui pourront y intéresser non seulement leur personnel mais aussi les volontaires à recruter par la protection civile. L'organisation de la P.C. se présente actuellement comme suit : un Corps national à Bruxelles, 5 centres dans les provinces : Liedekerke, Lissewege, Merksem-Anvers, Ghlin et Kemexhe.

Le Ministre déclare avoir diminué le nombre des agents de ces centres et le matériel pour le prêter à une cinquantaine de communes (corps de pompiers). Il a également aboli les échelons régionaux. Il a cependant donné à certains chefs provinciaux des adjoints qui là où la situation le requiert s'occupent plus spécialement d'une région ou d'une discipline particulière.

En ce qui concerne les congés, le Ministre signale :

1) qu'il n'a pas tenu compte de la circulaire de 1953, pour la simple raison que les agents se trouvaient sous un régime contractuel et non réglementaire comme les agents de l'Etat;

2) qu'il a lancé les préavis sous sa responsabilité personnelle, ayant examiné, lui-même, tous les dossiers. Il a agi en respectant des critères, et avec grande circonspection. Il a d'abord demandé l'avis du Service social, qui est impartial. Il a maintenu les agents que ce service signalait comme étant des cas sociaux. Il a maintenu les agents dont la situation familiale ou d'autres raisons commandaient d'être pris en considération. À Liedekerke, sur 67 agents, 55 furent maintenus. À Lisseweghe, sur 19 agents, 4 furent congédiés, 6 furent rétrogradés et 9 maintenus. Certains agents de Liedekerke seront transférés dans d'autres centres.

Le Ministre croit qu'il a agi en conscience. Mais il se déclare prêt à revoir certains cas, s'il est démontré que, mal informé par des dossiers insuffisants, il s'est trompé.

Le Commissaire qui avait interrogé le Ministre ne peut marquer son accord avec les explications fournies.

Le Ministre a prétendu avoir revu le cadre, mais sur 475 places disponibles, 350 seulement sont occupées. Il y a donc une série de nominations à faire. Certains agents n'ont-ils pas été écartés pour faire place à d'autres ?

La circulaire de 1953 aurait dû être appliquée.

Quant à la réduction des traitements prévus à l'origine, le membre considère qu'il y a là une injustice et que les

De vraag werd gesteld of de Minister de omzendbrief van 1953 van het Algemeen Bestuur heeft nageleefd, waarbij voor het afdanken van personeel bepaalde regelen werden voorgeschreven.

De Minister antwoordde dat hij de mobiliteit van het Korps B. B. niet heeft verminderd, maar wel de administrative vrijheid ervan heeft beperkt. Naar zijn oordeel was het geen gezonde toestand dat dit Korps buiten het Bestuur stond. Er bestond geen reden toe, de ambtenaren van het Korps hogere ambten te laten vervullen dan hun gelijken in het Bestuur. De Minister voegde er aan toe dat die ambtenaren, die opnieuw in de Administratie zijn opgenomen, onder dezelfde voorwaarden als hun collega's bevorderd zullen kunnen worden.

Dank zij de reorganisatie zal een gezonder administratief beleid tot stand komen en tevens een samenwerking van de Burgerlijke Bescherming met de pompierskorpsen. Zo zal een gedeelte van het materieel van de B. B. ter beschikking van de gemeenten worden gesteld die er de belangstelling van hun personeel en tevens van de aan te werven vrijwilligers voor de burgerlijke bescherming kunnen voor wekken. Thans is de B. B. als volgt ingericht : een Nationaal Korps te Brussel, 5 centra in de provincies, namelijk te Liedekerke, Lissewege, Merksem-Antwerpen, Ghlin, Kemexhe.

De Minister verklaart dat hij het aantal personeelsleden in deze centra verminderd heeft alsook het materieel, dat aan een vijftigtal gemeenten uitgeleend werd (brandweerkorpsen). Tevens heeft hij de gewestelijke commando's afgeschaft. Hij heeft evenwel aan sommige provinciale chefs adjuncten toegevoegd die, waar de toestand zulks noodzakelijk maakt, zich bijzonder zullen bezig houden met een streek of een bepaalde afdeling.

Inzake de afdankingen verklaart de Minister twee dingen :

1) hij heeft geen rekening gehouden met de circulaire van 1953 om de goede reden dat het personeel in contractueel verband en niet in reglementair verband, zoals het Rijkspersoneel, staat;

2) de opzeggingen heeft hij onder eigen verantwoordelijkheid bevolen, nadat hij persoonlijk alle dossiers had onderzocht. Hij heeft gehandeld met inachtneming van de criteria en met grote omzichtigheid. Vooraf heeft hij het onpartijdig advies van de Sociale Dienst ingewonnen. De personeelsleden die volgens deze Dienst sociale gevallen waren, heeft hij in dienst gehouden. Hij heeft de personeelsleden behouden wier geval wegens hun gezinstoestand of om andere redenen in aanmerking moest genomen worden. Te Liedekerke werden 55 van de 67 personeelsleden in dienst gehouden. Te Lissewege werden 4 van de 19 personeelsleden ontslagen, 6 werden in een lagere graad aangesteld en 9 werden behouden. Sommige personeelsleden van Liedekerke zullen naar andere centra overgeplaatst worden.

De Minister meent dat hij in geweten gehandeld heeft. Hij verklaart zich evenwel bereid sommige gevallen te herzien indien blijkt dat hij zich vergist heeft wegens gebrek aan inlichtingen in onvolledige dossiers.

Het Commissielid dat de Minister had ondervraagd kan met de verstrekte uitleg geen genoegen nemen.

De Minister beweert wel dat hij het kader heeft herzien, maar op 475 beschikbare plaatsen zijn er maar 350 bezet. Er moet dus een reeks benoemingen worden gedaan. Worden sommige personeelsleden niet aan de dijk gezet om plaats te maken voor anderen ?

De omzendbrief van 1953 moet worden toegepast.

Wat de aanvankelijk in uitzicht gestelde weddevermindering betreft : het lid is van oordeel dat daarin een on-

mesures prises par le Ministre sont de nature à saper l'esprit de corps de la Protection Civile Belge.

Un autre Commissaire s'inquiète de la rationalisation des services d'incendie et cite le cas d'une commune où fonctionne un excellent service créé de toutes pièces par elle, et qui dans un but d'économie, avait intéressé 34 communes à son fonctionnement.

Des contrats les lient par arrêté royal à la première.

La nouvelle organisation va lui causer un préjudice de 300.000 à 400.000 francs par an.

Le Ministre reconnaît les faits mais estime qu'une rationalisation était nécessaire. Toutefois il déclare que dans des cas exceptionnels comme celui qui vient d'être soulevé, il peut être tenu compte des intérêts légitimes de cette commune.

CONSEIL D'ETAT.

Le Ministre est interrogé sur son plan de réforme :

A. — en ce qui concerne le bureau de coordination des lois qui doit pouvoir s'occuper exclusivement de cette tâche;

B. — pour la section d'Administration, il y a des retards dans la liquidation des affaires;

C. — pour la section de Législation, beaucoup de projets ne sont pas soumis au Conseil d'Etat ou bien trop peu de temps lui est laissé pour les examiner.

Le Ministre déclare qu'il n'a pas voulu agir sans accord de principe avec le Conseil d'Etat à qui il a demandé des avis. Il a abouti à des accords tant en ce qui concerne l'association de l'Auditorat aux travaux du Conseil, qu'en ce qui concerne le bureau de coordination; un projet de loi sera déposé bientôt à ce sujet.

L'arrière diminue parce que la section de législation est moins encombrée, de telle sorte qu'il sera possible d'accélérer le travail de la section « Administration ».

Le nombre des greffiers sera diminué pour étoffer davantage l'Auditorat.

Le Ministre regrette l'abus des demandes d'urgence au Conseil d'Etat, et s'efforcera d'y remédier.

QUESTIONS DIVERSES.

A. — Quelles sont les intentions du Ministre quant au projet de loi sur les langues en matière administrative ?

Réponse : Le projet sera déposé en mars en même temps que le rapport de la Commission Harmel.

B. — Le port de la carte d'identité pour les enfants de 2 à 12 ans est-il obligatoire ?

Réponse : La délivrance est obligatoire, mais non le port. Celui-ci ne deviendra obligatoire qu'après décision du Ministre, en cas de nécessité.

C. — Quelles sont les intentions du Ministre en matière de milice ?

Réponse : La loi sera modifiée. Mais ce ne sont que des modifications mineures qui y seront apportées, sauf en ce

rechtvaardigheid schuilt, en dat de door de Minister genomen maatregelen de korpsgeest bij de Belgische Burgerlijke Bescherming dreigen te ondermijnen.

Een ander lid van de Commissie maakt zich ongerust in verband met de rationalisatie van de brandweerdiensten; hij haalt het geval aan van een gemeente die over een uitstekende dienst beschikt, door haar zelf volledig tot stand gebracht, en bij de werking waarvan om zuinigheidsredenen 34 gemeenten werden betrokken.

Die gemeenten zijn door overeenkomsten bij koninklijk besluit aan eerstgenoemde gebonden.

De nieuwe organisatie betekent voor bedoelde gemeente een verlies van 300.000 à 400.000 frank per jaar.

De Minister erkent de feiten, maar oordeelt toch dat rationalisatie geboden was. Hij verklaart echter dat in uitzonderlijke gevallen, als het zo even aangehaalde, rekening kan worden gehouden met de gewettigde belangen van die gemeente.

RAAD VAN STATE.

De Minister wordt ondervraagd nopens zijn hervormingsplan :

A. — met betrekking tot het coördinatiebureau, dat zich uitsluitend moet kunnen bezighouden met het coördineren van de wetten;

B. — bij de afdeling Administratie, waar er vertraging is in de afhandeling van de zaken;

C. — wat de afdeling Wetgeving betreft : vele ontwerpen worden niet aan de Raad van State voorgelegd, ofwel wordt hem te weinig tijd gegund om ze te onderzoeken.

De Minister verklaart dat hij niet heeft willen ingrijpen zonder de principiële instemming van de Raad van State, wiens advies hij heeft ingewonnen. Zowel voor het betrekken van het auditoraat bij de werkzaamheden van de Raad als wat het coördinatiebureau betreft werd overeenstemming bereikt; eerlang zal een wetsontwerp worden ingediend.

De achterstand wordt geleidelijk ingelopen omdat de afdeling Wetgeving minder overladen is, zodat het mogelijk is het werk van de afdeling Administratie te bespoedigen.

Het aantal griffiers wordt verminderd om het auditoraat beter te bezetten.

De Minister betreurt dat de Raad van State in al te veel gevallen om spoedbehandeling wordt verzocht, en tracht die toestand te verhelpen.

DIVERSE VRAGEN.

A. — Wat is de Minister voornemens te doen met betrekking tot het wetsontwerp op het taalgebruik in bestuurszaken ?

Antwoord : Het ontwerp zal in maart worden ingediend, samen met het rapport van de commissie-Harmel.

B. — Bestaat er voor de kinderen van 2 tot 12 jaar verplichting om de identiteitskaart bij zich te hebben ?

Antwoord : De aflevering is verplicht, maar niet het dragen. Daartoe wordt slechts in geval van nood verplichting opgelegd, na beslissing van de Minister.

C. — Welke voornemens koestert de Minister inzake dienstplicht ?

Antwoord : De wet zal gewijzigd worden. Er zullen slechts kleine veranderingen worden in aangebracht behalve

qui concerne le principe établissant pour le Ministre de la Défense Nationale, la possibilité d'instaurer un corps de volontaires féminins.

En ce qui concerne l'objection de conscience, un projet de loi sera ultérieurement déposé.

D. — Pour l'épuration administrative, toutes les dépenses ne sont-elles pas à charge des communes ?

Réponse : En application de l'article 17 de la loi du 24 décembre 1953, l'Etat prend les indemnités en charge si la décision-erronée de mettre fin aux activités d'un agent lui est imputable.

E. — Quelle est la jurisprudence pour le cadre des commis et commis principaux dans les gouvernements provinciaux.

Réponse : Le cadre nouveau prévoira un commis principal sur cinq commis.

La discussion générale ayant été déclarée close, la Commission adopte les articles du projet sans discussion.

Le budget est alors adopté par 10 voix contre 4.

Le présent rapport, lu en séance du 16 février, a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,

R. DE COOMAN.

Le Président,

M. PHILIPPART.

wat betreft het principe volgens hetwelk de Minister van Landsverdediging gemachtigd wordt een vrouwelijk vrijwilligerskorps op te richten.

Voor de dienstweigeraars uit gewetensbezwaren zal later een wetsontwerp ingediend worden.

D. — Vallen niet alle kosten inzake de administratieve epuratie ten laste van de gemeenten ?

Antwoord : In toepassing van artikel 17 van de wet van 24 december 1953 neemt de Staat de vergoedingen ten laste indien de beslissing waarbij ten onrechte een einde werd gemaakt aan de activiteit van een personeelslid, aan de Staat te wijten is.

E. — Welke is de rechtspraak inzake het kader der klerken en eerstaanwezende klerken bij de provinciebesturen ?

Antwoord : In het nieuwe kader zal één eerstaanwezend klerk voor vijf klerken aangesteld worden.

Nadat de algemene bespreking voor gesloten verklaard werd, keurde de Commissie de artikelen van het ontwerp goed.

De begroting werd vervolgens met 10 stemmen tegen 4 aangenomen.

Dit verslag, voorgelezen tijdens de vergadering van 16 februari, werd eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,

R. DE COOMAN.

De Voorzitter,

M. PHILIPPART.

ANNEXE I.

Situation financière des communes.

§ 1. — Situation budgétaire
(en millions de francs).

I. — Total des recettes propres à l'exercice :

	1953	1954	1955
1) Grandes villes...	5.360	5.308	5.503
2) Autres communes ...	11.095	11.849	12.752

II. — Total des dépenses propres à l'exercice :

1) Grandes villes ...	6.124	6.127	6.313
2) Autres communes ...	12.846	13.299	13.969

III. — Résultats propres à l'exercice :

1) Grandes villes :

Mali...	764	819	810
---------	-----	-----	-----

2) Autres communes :

a) Boni...	31	30	56
b) Mali...	1.782	1.480	1.274

IV. — Soldes des exercices antérieurs :

1) Grandes villes :

Recettes...	1.241	127	—
Dépenses ...	1.809	943	1.386

Mali...	568	816	1.386
---------	-----	-----	-------

2) Autres communes :

Recettes...	2.270	1.781	1.406
Dépenses ...	748	818	859

Boni...	1.522	963	547
---------	-------	-----	-----

V. — Résultats généraux :

1) Grandes villes :

Total des recettes...	6.601	5.435	5.503
Total des dépenses ...	7.933	7.070	7.699

Boni ...	30	—	—
Mali ...	1.362	1.635	2.196

2) Autres communes :

Total des recettes...	13.365	13.630	14.158
Total des dépenses ...	13.594	14.117	14.828

Boni ...	338	308	358
Mali ...	567	795	1.028

§ 2. — Nombre de communes percevant plus de 400 centimes additionnels.

Grandes villes ...	4	4	4
Autres communes ...	975	1.260	—

(Les statistiques pour 1955 ne sont pas encore établies, certains renseignements faisant encore défaut.)

§ 3. — Ventilation des Recettes.

1) Le département ne dispose pas de statistiques au sujet des arriérés fiscaux dont ont bénéficié les communes.

2) Recettes fiscales :

a) Grandes villes :

1953 : 638.837.000.

1954 : 788.869.000.

1955 : statistique non établie.

BIJLAGE I.

Financiële toestand van de gemeenten.

§ 1. — Budgetaire toestand
(in miljoenen frank).

I. — Totaal der ontvangsten, eigen aan het dienstjaar :

	1953	1954	1955
1) Grote steden ...	5.360	5.308	5.503
2) Andere gemeenten... ...	11.095	11.849	12.752

II. — Totaal der uitgaven, eigen aan het dienstjaar :

1) Grote steden ...	6.124	6.127	6.313
2) Andere gemeenten... ...	12.846	13.299	13.969

III. — Resultaten eigen aan het dienstjaar :

1) Grote steden :			
Tekort ...	764	819	810

2) Andere gemeenten :

a) Batig saldo...	31	30	56
b) Tekort ...	1.782	1.480	1.274

IV. — Saldo van de vorige dienstjaren :

1) Grote steden :			
Ontvangsten ...	1.241	127	—
Uitgaven ...	1.809	943	1.386

Tekort ...	568	816	1.386
------------	-----	-----	-------

2) Andere gemeenten :			
Ontvangsten ...	2.270	1.781	1.406
Uitgaven ...	748	818	859

Batig saldo ...	1.522	963	547
-----------------	-------	-----	-----

1) Grote steden :			
Totaal ontvangsten ...	6.601	5.435	5.503
Totaal uitgaven ...	7.933	7.070	7.699

Batig saldo ...	30	—	—
Tekort ...	1.362	1.635	2.196

2) Andere gemeenten :			
Totaal ontvangsten ...	13.365	13.630	14.158
Totaal uitgaven ...	13.594	14.117	14.828

Batig saldo ...	338	308	358
Tekort ...	567	795	1.028

§ 2. — Aantal gemeenten die meer dan 400 opcentiemen innen.

Grote steden ...	4	4	4
Andere gemeenten... ...	975	1.260	—

(De statistieken voor 1955 zijn nog niet opgemaakt, daar bepaalde inlichtingen nog ontbreken.)

§ 3. — Verdeling van de ontvangsten.

1) Het departement beschikt niet over gegevens in verband met de achterstallige belastingen die de gemeenten hebben getrokken.

2) Belastingontvangsten :

a) Grote steden :

1953 : 638.837.000.

1954 : 788.869.000.

1955 : statistiek niet opgemaakt.

b) Autres communes :

1953 : 2.173.550.000 francs.
 1954 : 2.619.263.000 francs.
 1955 : statistique non établie.

3) Fonds des communes :**a) Grandes villes :**

1953 : 1.084.093.822.
 1954 : 1.143.662.180 (y compris le complément).
 1955 : 1.104.808.950.

b) Autres communes :

1953 : 3.094.906.178.
 1954 : 3.266.337.820 (y compris le complément).
 1955 : 3.327.241.050.

4) Fonds communal d'assistance publique :**a) Grandes villes :**

1953 : 348.004.390.
 1954 : 355.098.508 (y compris le complément).
 1955 : 379.910.409.

b) Autres communes :

1953 : 707.245.610.
 1954 : 758.426.492 (y compris le complément).
 1955 : 739.127.091.

5) Fonds spécial d'aide (art. 18) :**a) Grandes villes :**

Néant (mais aide spéciale de 400 millions).

b) Autres communes :

Aides pour 1953 : 45.400.000 francs.
 Aides pour 1954 : Néant.
 Aides pour 1955 : 290.000.000 de francs, dont 100.000.000 de francs provenant d'un crédit budgétaire, indépendant de la dotation du Fonds spécial.

b) Andere gemeenten :

1953 : 2.173.550.000 frank.
 1954 : 2.619.263.000 frank.
 1955 : statistiek niet opgemaakt.

3) Fonds der gemeenten :**a) Grote steden :**

1953 : 1.084.093.822.
 1954 : 1.143.662.180 (aanvulling inclus).
 1955 : 1.104.808.950.

b) Andere gemeenten :

1953 : 3.094.906.178.
 1954 : 3.266.337.820 (aanvulling inclus).
 1955 : 3.327.241.050.

4) Gemeentefonds voor openbare onderstaan :**a) Grote steden :**

1953 : 348.004.390.
 1954 : 355.098.508 (aanvulling inclus).
 1955 : 379.910.409.

b) Andere gemeenten :

1953 : 707.245.610.
 1954 : 758.426.492 (aanvulling inclus).
 1955 : 739.127.091.

5) Speciaal Hulpfonds (art. 18) :**a) Grote steden :**

Nihil (maar speciale hulp ten bedrage van 400 miljoen).

b) Andere gemeenten :

Hulpverlening voor 1953 : 45.400.000 frank.
 Hulpverlening voor 1954 : Nihil.
 Hulpverlening voor 1955 : 290.000.000 fr., waarvan 100.000.000 frank herkomstig van een begrotingskrediet, onafhankelijk van de dotaat van het Speciaal Fonds.

ANNEXE II.

Budgets communaux 1955 (initiaux).

(Novembre 1955)

Récapitulation générale pour le Royaume (en milliers de francs).

BIJLAGE II.

Gemeentelijke begrotingen 1955 (aanvangsbegrotingen).

(November 1955)

Algemene samenvatting voor het Rijk (in duizendtallen franken).

Chapitres	4 Grandes villes		Autres communes		Totaux (Royaume)		Hoofdstukken	
	4 Grote steden		Andere gemeenten		Totalen (Rijk)			
	Recettes Ontvangsten	Dépenses Uitgaven	Recettes Ontvangsten	Dépenses Uitgaven	Recettes Ontvangsten	Dépenses Uitgaven		
2. Patrimoine	269.689	120.983	1.052.871	349.117	1.322.560	470.100	2. Patrimonium	
3. Fonds — Impositions	2.651.865	—	7.053.371	—	9.705.236	—	3. Fondsen — Belastingen	
Administration	—	245.727	—	1.350.889	—	1.596.616	Administratie	
4. Police — Sûreté	64.433	508.517	27.549	1.057.065	91.982	1.565.582	4. Politie — Veiligheid	
5. Régies et services assimilés	1.339.943	1.409.801	645.783	407.517	1.985.726	1.817.318	5. Bedrijven en daarmee gelijkgestelde diensten	
6. Assistance Publique	24.226	549.922	131.785	1.351.166	156.011	1.901.088	6. Openbare Onderstand	
7. Hygiène — Salubrité	56.997	229.894	109.428	480.749	166.425	710.643	7. Gezondheidsdiensten	
8. Voirie et travaux	49.660	352.463	469.970	1.989.619	519.630	2.342.082	8. Wegen en Openbare Werken	
9. Cultes	17	2.427	744	105.397	761	107.824	9. Erediensten	
10. Enseignement	388.403	903.139	2.782.256	3.839.287	3.170.659	4.742.426	10. Onderwijs	
11. Beaux Arts	52.402	179.820	55.571	201.604	107.973	381.424	11. Schone Kunsten	
12. Pensions	101.343	550.066	206.143	872.737	307.486	1.422.803	12. Pensioenen	
13. Dette (1)	273.457	1.029.053	182.050	1.849.649	455.507	2.878.702	13. Schulden (1)	
14. Transferts	230.880	231.130	34.004	114.220	264.884	345.350	14. Overdrachten	
Exercice propre	5.503.315	6.312.942	12.751.525	13.969.016	18.254.840	20.281.958	Eigen dienstjaar	
1. Solde exercices antérieurs	124	1.386.473	1.406.573	859.633	1.406.697	2.246.106	1. Voorgaande dienstjaar	
Exercice Général	5.503.439	7.699.415	14.158.098	14.828.649	19.661.537	22.528.064	Algemeen dienstjaar	
Boni propre	—	—	56.653	—	56.653	—	Eigen dienstjaar overschot	
Mali propre	—	809.627	—	1.274.144	—	2.083.771	Eigen dienstjaar tekort	
Boni général	—	—	358.249	—	358.249	—	Algemeen overschot	
Mali général	—	2.195.976	—	1.028.800	—	3.224.776	Algemeen tekort	

(1) Le prélèvement de 203 millions sur fonds d'emprunts prévu au budget ordinaire de la Ville de Liège n'est pas compris dans le présent tableau.

(1) De afhoudingen van 203 miljoen op het leningfonds voorkomende in de gewone begroting van de stad Luik zijn niet begrepen in de sommen vermeld op deze tabel.